

ТЕТЯНІ ЮРІЇВНІ МАРЧЕНКО – 50 РОКІВ

11 травня 2024 року виповнилося 50 років вчешній в галузі селекції та генетики рослин, біотехнології, рослинництва, доктору сільськогосподарських наук Марченко Тетяні Юріївні.

Тетяна Юріївна народилась у м. Херсоні. Шкільні роки пройшли в Херсоні – перші важливі знання майбутній вчений отримувала у школі № 46. Живий творчий інтерес та любов до природничих наук привели Тетяну Юріївну до вступу на агрономічний факультет Херсонського сільськогосподарського інституту, який вона закінчила із відзнакою в 1997 році. Завжди відповідальна, наполеглива Тетяна Юріївна упродовж 1996 року отримувала стипендію імені М.О. Посмітного.

Впродовж 1998–2000 років Тетяна Юріївна навчалась у аспірантурі Інституту зрошуваного землеробства у відділі селекції. Відповідно до рішення Президії Української академії аграрних наук від 25 квітня 2002 року протокол № 6 «Про підсумки конкурсу молодих вчених на здобуття стипендії Української академії аграрних наук» Тетяні Юріївні присуджена стипендія Української академії аграрних наук. У 2001–2004 роках працювала науковим співробітником того ж відділу.

У 2004 році Тетяна Юріївна захистила в Інституті рослинництва ім. В.Я. Юр'єва (м. Харків) кандидатську дисертацію за темою «Вихідний матеріал для селекції сортів сої інтенсивного типу в умовах зрошення півдня України», а потім, упродовж 2004–2011 рр. очолю-

вала відділ селекції сої того ж інституту. У 2004 році Тетяна Юріївна нагороджена Дипломом переможця конкурсу молодих науковців Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва.

З 2012 року Т. Марченко працювала у відділі селекції Інституту зрошуваного землеробства НААН на посаді старшого наукового співробітника. У 2018 році Тетяну Юріївну призначили на посаду завідувачки відділу селекції. За результатами селекційної роботи у співавторстві Тетяною Юріївною було створено низку високопродуктивних сортів та гібридів, занесених до Державного реєстру сортів рослин України: сорт бавовнику Дніпровський 5, сорт сої Діона, гібриди кукурудзи: Тавричанка, Гілея, Віра, Ламасан, Тронка, Степовий, Чорномор, Олешківський, 11 ліній-батьківських компонентів гібридів.

У 2021 році Тетяна Юріївна захистила докторську дисертацію на тему: «Теоретичні основи та практичні результати селекції гібридів кукурудзи інтенсивного типу для умов зрошення» за спеціальністю «селекція і насінництво».

Тетяна Юріївна присвятила науці 27 років, всі ці роки вона працювала у відділі селекції. За цей час самостійно та у співавторстві опублікував понад 350 наукових та науково-практичних праць, із яких 6 монографій, навчальних посібників, має 25 патентів та авторських свідоцтв на сорти бавовнику, сої, гібриди кукурудзи.

Паралельно з науковою Тетяна Юріївна займається і педагогічною діяльністю. Під її науковим керівництвом підготовлено два кандидати наук та готуються до захисту ще два аспіранта. За сумісництвом, вона працює на посаді доцента кафедри захисту, генетики і селекції рослин, Одеського державного аграрного університету.

Широкому загалу вчених і виробників добре відомі науково-практичні розробки Тетяни Юрїївни. Основні напрями її діяльності пов'язані з дослідженням наукових основ селекції та створенням сортів із високою специфічною адаптивністю до агроєкологічних умов вирощування, наукових основах ефективного використання зрошуваних та неполивних земель, удосконаленні технологій вирощування агрокультур, питань адаптивного екологічно безпечного рослинництва.

Тетяна Юрїївна Марченко є членом спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук Д 41.382.01 зі спеціальностей 06.01.05 – селекція і насінництво та 06.01.02 – сільськогосподарські меліорації. Є членом редакційної колегії журналу «Зрошуване землеробство» Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства НААН. Тетяна

Юрїївна є відповідальним секретарем обласного відділення Українського товариства генетиків і селекціонерів імені М.І. Вавилова.

Тетяна Марченко проявила себе кваліфікованим фахівцем, досвідченим ученим-селекціонером, принциповим, відповідальним, вмілим організатором, відкритою, щирою людиною. Вона приймає активну участь у суспільному житті установи, надає допомогу аспірантам і науковим співробітникам у проведенні досліджень, підготовці наукових публікацій та дисертаційних робіт. Як експерт у галузі агровиробництва постійно підвищує рівень кваліфікації, неодноразово приймаючи участь у міжнародних конференціях, курсах підвищення кваліфікації у галузі селекції та рослинництва.

Тетяна Юрїївна не лише цілеспрямований, наполегливий і працьовитий керівник, але і чуйна людина,

опора для своїх колег та близьких. Вона є багатогранною особистістю, поєднує в собі талант науковця, простоту та життєву мудрість, доброту та людяність, любов до життя, прагнення до пізнання української історії, містобудування, визначних ландшафтних та паркових пам'яток України. Самостійно виховує сина Ярослава та доньку Вероніку, яких спрямовує на шлях наукових досліджень.

Нагороджена Почесною відзнакою НААН, Почесними грамотами Міністерства аграрної політики України,

Почесною грамотою НААН, Грамотою Одеської обласної державної адміністрації, неодноразово відзначена Грамотами Херсонської обласної ради, Херсонської обласної державної адміністрації.

Щиро вітаємо ювіляра, бажаємо міцного здоров'я, невичерпної життєвої енергії, високої працездатності на благо вітчизняної науки, примноження наукових звершень, творчої наснаги, реалізації дослідницьких ідей і задумів, талановитих учнів!

Раїса ВОЖЕГОВА,
доктор сільськогосподарських наук,
професор, академік НААН,
директор Інституту кліматично орієнтованого
сільського господарства НААН, м. Одеса